

Πάρκο Τήλου

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

10 Ιανουαρίου 2005

ΤΕΥΧΟΣ 8

ISSN: 1790-1413

Κ. Μεντζελόπουλος
Συντάκτης

Πάρκο Τήλου
Έριστος
GR-85002 Τήλος

Τηλέφωνα:
22460-44235
69-78-77-12-75

E-mail:
tilos-park@otenet.gr

Μία προσφορά προς όλους εσάς

Ο Δήμος Τήλου, η Ναυτιλιακή Εταιρεία του ταχύπλοου «Sea Star», το Σωματείο των Ξενοδόχων και οι εστιατόρες της Τήλου συγκινήθηκαν από την υποστήριξη που μας προσφέρατε το περασμένο φθινόπωρο όταν χρειάζοταν να προστατεύσουμε την φύση της Τήλου από το κυνήγι, το οποίο η Γενική Γραμματεία της Περιφέρειας Αιγαίου ακόμα προσπαθεί να βρει τρόπο για να νομιμοποιήσει. Για να δείξουν την ειλικρινή εκτίμηση τους οι κάτοικοι του νησιού σχεδιάζουν εορταστικές εκδηλώσεις τον Απρίλη και Μάη με δελεαστικά πακέτα διακοπών, σχεδιασμένα ειδικά για όλους εσάς που ελπίζουμε να μείψτε στον πειρασμό να περάσετε μερικές όμορφες ανοιξιάτικες μέρες εδώ στην Τήλο. Πολλά μέλη τοπικών κυνηγητικών συλλόγων, προς μεγάλη απογοήτευση των κατοίκων, συνεχίζουν να εκφράζουν την επιθυμία, η προσπάθεια ανάπτυξης του οικότουρισμού της Τήλου να αποτύχει να αλλάξει την οικονομία του νησιού, με όφελος την διατήρηση των φυσικών μνημείων του νησιού. Μερικοί κάτοικοι, των οποίων η ανάγκη για την επιβίωση είναι ευκολονόητα υψίστου ενδιαφέροντος για αυτούς, είναι ανήσυχτοι για την επιτυχία της μετατροπής του τουριστικού μας μοντέλου σε οικότουριστικό. Ο Δήμος και οι ξενοδόχοι, από την άλλη μεριά, πιστεύουν ότι τα φυσικά χαρίσματα του νησιού θα είναι μια συνεχής απόλαυση για τους επισκέπτες τους, οι οποίοι θα απολαύσουν τα σπάνια είδη πουλιών μας, τα 200 Βυζαντινά εκκλησάκια και το μοναστήρι μας, τις καθαρές πηγές τρεχούμενου νερού, το μυρωδάτο τοπικό μέλι, τα ντόπια φρέσκα φρούτα και λαχανικά, τα πολύχρωμα άγρια βότανα και λουλούδια που αρωματίζουν και στολίζουν τα μονοπάτια μας. Οι 19 παραλίες του νησιού θα προσελκύσουν τους κολυμβητές, τους δύτες, τους λάτρεις του ψαρέματος, τους εραστές του μπάμπεκιου, παίκτες του βόλεϊ, όπως επίσης και καλλιτέχνες, ονειροπόλους και ποιητές.

Έτσι, αν θα θέλατε να γλιστρήσετε τα πόδια σας σε αυτά τα άνετα καλοκαιρινά σανδάλια, να αφήσετε το δέρμα σας να αναπνεύσει μέσα σε αεράτα βαμβακερά υφάσματα και να νιώσετε τη ζεστασιά του ήλιου να διώχνει τις έννοιες σας, περάστε μερικές μέρες μαζί μας στην Τήλο και αφήστε εμάς, για αλλαγή, να σας εξυπηρετήσουμε. Οργανώνουμε φαγοπότια, ειδικούς περιπάτους με οδηγούς και γύρους με λεωφορεία, παρατηρήσεις πουλιών, επισκέψεις στο μουσείο μας των νάνων ελεφάντων και στο μοναστήρι, δοκιμές λαδιού και ελιάς και σεμινάρια μαγειρικής, δραστηριότητες στην παραλία, παραδοσιακή μουσική και πολλά ακόμη. Η ομορφιά του νησιού μιλάει από μόνη της αυτήν την εποχή του χρόνου με τις γεμάτες χρώμα αμυγδαλιές και τα αρωματικά άνθη των εσπεριδοειδών δέντρων, τις κόκκινες παπαρούνες και τις κίτρινες μαργαρίτες, τα φρεσκοφυτεμένα χωράφια που έρχονται σε αντίθεση με τα απότομα βουνά και τον μπλε ουρανό, τις γαλανές- μπλε θάλασσες, τις ηλιόλουστες μέρες και τις έναστρες νύχτες. Τα πακέτα διακοπών, τα οποία περιλαμβάνουν τα ξενοδοχειακά καταλύματα, πρωινό και βραδινό γεύμα, γύρους του νησιού και τις εορταστικές εκδηλώσεις όπως επίσης και την σύγχρονη μεταφορά σε 90 λεπτά με το ταχύπλοο Sea Star από την Ρόδο στην Τήλο (και επιστροφή) ξεκινούν μόλις από τριακόσια πενήντα ευρώ (€350) για μία εβδομάδα, εξαρτώμενα από το αν ταξιδεύετε μεμονωμένα ή σε ομάδα. Για αυτό, ελάτε να

περάσετε μια εβδομάδα ή έστω μερικές μέρες, μαζί μας εδώ στην Τήλο, ενώ θα γιορτάζουμε το ξεκίνημα μιας νέας εποχής οικότουρισμού μαζί με την έναρξη του προγράμματος Life-Φύση, σχεδιασμένο να προστατέψει τα 27 είδη πουλιών που βρίσκονται υπό κίνδυνο εξαφάνισης και που βρίσκουν προστασία στο νησί μας. Επισκεφτείτε το κέντρο ενημέρωσης του Life-Φύση ανοίγοντας την πηγή της γνώσης και της ενημέρωσης και θα χαρούμε να σας δείξουμε όλα όσα μπορείτε να απολαύσετε στην μικρή μας γωνιά του κόσμου.

Σινάφι ιδίου φυράματος ... Όχι πάντα!

Θαλασσαετός

Όπως αναφέρθηκε στην Ελληνική Ορνιθολογική Εταιρεία, η οποία έχει κάνει μία μεγάλη συνεισφορά στις προσπάθειες συλλογής επιστημονικών στοιχείων σχετικά με τα πουλιά στην Ελλάδα, δύο σπάνιοι Θαλασσαετοί παρατηρήθηκαν να ξεκουράζονται σε έναν ηλεκτρικό στύλο της ΔΕΗ και σε μια βαλανιδιά στην Έριστο της Τήλου, το περασμένο φθινόπωρο, ενώ δύο υπερβολικά αδιάκριτες κουρούνες τριγυρούσαν και τελικά κάθισαν δίπλα στους αετούς. Σε έναν μακρινό παρατηρητή, φαινότουσαν σαν δύο άγνωστα ζευγάρια που περιμένανε στην στάση του λεωφορείου. Αγνοώντας εντελώς τις κουρούνες, όπως οι αρχαίοι αριστοκράτες περιφρονούσαν τους χωρικούς στην εξοχή, οι αετοί με ηρεμία παρατηρούσαν κάθε λεπτομέρεια των περιχώρων από την ίδια τοποθεσία για 45 λεπτά πριν πετάξουν μακριά προς την ακτογραμμή.

Πρόκειται για ένα σπάνιο διεθνές είδος, το οποίο όπως εκτιμήθηκε το 2000 αποτελείται από λιγότερα από 100 αναπαραγόμενα ζευγάρια. Τα ενήλικα είναι κύρια ενδημικά πουλιά (εκτός από τον μακρινό βορρά), ενώ τα ανήλικα είναι περισσότερο αποδημητικά. Οι αετοί αναπαράγονται κατά μήκος των ακτών και σε μεγάλες λίμνες και ποτάμια. Θρέφονται με ψάρια, υδρόβια πτηνά, ψοφίμια και εντόσθια. Συνήθως φωλιάζουν στην κορυφή γέρικων δέντρων σε δυσπρόσιτες περιοχές όπως την άκρη ενός γκρεμού. Αν δεν ενοχληθούν ξαναχρησιμοποιούν τις φωλιές τους. Το άνοιγμα των φτερών τους είναι μεταξύ 190 και 240cm και έχουν ένα πανέμορφο οστρακοειδές σχήμα. Το ανοιχτό κίτρινο ράμφος τους, τα δυνατά νύχια, τα γεμάτα δύναμη κίτρινα πόδια τους και η σφηνοειδής άσπρη ουρά ξεχωρίζουν λαμπρά στον ουρανό όπως ανέρχονται σε μεγάλα ύψη για μεγάλο χρονικό διάστημα. Και είθε να συνεχίζουν να υψώνονται για πάντα...

Οι ανεμόμυλοι στον ουρανό μπορεί να είναι θανατηφόροι

Γνωρίζετε ότι ένας από τους πρώτους αμερικάνικους σταθμούς αιολικής ενέργειας που βρίσκεται στα Βουνά του Διαβόλου έξω από τον Άγιο Φραγκίσκο της Καλιφόρνιας, με 4000 ανεμόμυλους σε μια περιοχή 50 τετραγωνικών μιλίων, σκοτώνει κατά μέσο όρο 4500 αποδημητικά και ενδημικά πτηνά κάθε χρόνο; Ο φόρος αίματος υπολογίζεται σε δεκάδες χιλιάδες τα τελευταία είκοσι χρόνια και περιλαμβάνει χρυσαετούς, γεράκια (*buteo jamaicensis*), κουκουβάγιες και άλλα αρπακτικά πουλιά. Δύο πολύ σημαντικοί λόγοι για αυτό το υψηλό ποσοστό θανάτων είναι ότι τα χαμηλά βουνά της περιοχής αποτελούν την πιο πυκνοκατοικημένη σε παγκόσμια κλίμακα περιοχή με φωλιές χρυσαετών, και αυτή η περιοχή αποτελεί τμήμα μιας διεθνούς διαδρομής για τα

αποδημητικά πουλιά που προστατεύεται από την ομοσπονδιακή νομοθεσία.

Μέχρι το 2010, το 20% της ενέργειας της Καλιφόρνιας θα απαιτηθεί να προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές. Εν αναμονή αυτού, η Καλιφόρνια ξεκίνησε κατασκευαστικά σχέδια ανανεώσιμης ενέργειας δεκαετίες πριν. Κατασκευαστικά σχέδια και επιχειρηματικά εγχειρήματα απαιτούν την άδεια της πολιτείας και αυτές οι άδειες για τα σχέδια ανανεώσιμης ενέργειας τώρα αρχίζουν να λήγουν σε όλη την πολιτεία. Σε αντάλλαγμα για την ανανέωση αυτών των αδειών, οι Δήμοι της Καλιφόρνιας στηριζόμενοι από περιβαλλοντικές οργανώσεις, την «U.S. Fish and Wildlife Dept» (Αμερικανική Υπηρεσία για την Προστασία των Πουλιών και της Άγριας Ζωής) και τα πανεπιστημιακά κέντρα ερευνών, απαιτούν από τις εταιρείες ενέργειας να συμμορφωθούν με την υπάρχουσα ομοσπονδιακή νομοθεσία, ρυθμίζοντας την προστασία των αποδημητικών και των υπό εξαφάνιση ειδών πτηνών αντικαθιστώντας ή τροποποιώντας τις υπάρχουσες κατασκευές των αεροτουρμπίνων που προκαλούν τους θανάτους. Το ομοσπονδιακό «U.S. Fish and Wildlife Dept» έχει την αρμοδιότητα να δώσει οποιονδήποτε ή οτιδήποτε ευθύνεται για τον θάνατο των προστατευμένων πτηνών. Και στην βόρεια Καλιφόρνια, αρχίζουν να υποβάλλουν αγωγές. Η Δημοτική πίεση που αφορά την συνεχή ανανέωση ή την άρνηση των επιχειρηματικών αδειών, σε συνδυασμό με τις ομοσπονδιακές αγωγές που ξεκίνησαν στην Καλιφόρνια έχουν εξασφαλίσει τα απαραίτητα κίνητρα στις ιδιωτικές εταιρείες ώστε να κάνουν τις απαραίτητες αλλαγές.

Η μελέτη για την επίτευξη των στόχων της πολιτείας συνέστησε τις ακόλουθες επιλογές: 1) την αντικατάσταση του παλιού εξοπλισμού, με λιγότερο, μεγαλύτερης χωρητικότητας τουρμπίνες, 2) την τοποθέτηση των υπαρχόντων τουρμπίνων ψηλότερα από τα μονοπάτια πτήσης των πτηνών, 3) την επανατοποθέτηση των τουρμπίνων που δημιουργούν το πρόβλημα. Διαπραγματεύσεις είναι σε εξέλιξη, αφορώντας (α) τον περιορισμό της διάρκειας μιας άδειας σε λίγα χρόνια με ανανεώσιμο αντικείμενο, με σκοπό την συνεχή συμμόρφωση με την ομοσπονδιακή νομοθεσία (β) την αντικατάσταση του εξοπλισμού σε αντιδιαστολή της μετεγκατάστασης και (γ) την εδραίωση μελλοντικών κριτηρίων τα οποία βάσει σχεδίου θα απαιτούν την προστασία των πουλιών. Η κυβέρνηση της Αμερικής έχει περάσει νομοθεσία προσφέροντας μείωση φόρου και άλλα οικονομικά κίνητρα σε εταιρείες για να συμμορφωθούν με τους ισχύοντες νόμους με σκοπό να μετριάσουν την ανησυχία των ιδιωτικών επιχειρήσεων και για να κάνουν τις απαιτούμενες αλλαγές οικονομικά εφικτές (επικερδείς) για τις εταιρείες ενέργειας.

Είναι μια υπόθεση επίδειξης ότι η κυβέρνηση μπορεί να συνεργαστεί με την ιδιωτική επιχείρηση, θέσεις εργασίας δημιουργούνται, φόροι εξακολουθούν να εισπράττονται στον εξοπλισμό κατασκευών/πωλήσεων και στην διανομή ενέργειας, και τα παγκοσμίως σημαντικά είδη πτηνών ωφελούνται. Αξίζει ακόμα να σημειωθεί από αυτές τις κυβερνητικές δράσεις, μελετώνται τα σχέδια αιολικής ενέργειας, αποφεύγονται οι ίδιες παγίδες και οι εταιρείες ωφελούνται από πολύτιμες νέες ιδέες.

Τα πάντα ρεί ... ευτυχώς!

Πολλοί από εσάς έχετε στηριχθεί στην πολύ ονομαστή έκδοση με τίτλο "The Complete Guide to the Birds of Europe" (Πλήρης Οδηγός των Πουλιών της Ευρώπης) των Killian Mullarney, Lars Svensson, Dan Zetterstrom και του Peter Grant, για να αναγνωρίσετε τα ενδημικά και αποδημητικά πουλιά της Ελλάδας στις εξορμήσεις σας. Στους έγχρωμους χάρτες του Οδηγού μπορεί κανείς να δει εύκολα που μπορεί να βρεθεί ένα είδος πουλιού σε διαφορετικές εποχές του χρόνου. Ένα ιδρυτικό μέλος του Συνδέσμου μας τράβηξε την προσοχή μου στην

εισαγωγή του βιβλίου, όπου εξιστορεί το ατυχές γεγονός ότι «όταν ετοιμάστηκαν οι χάρτες για το βιβλίο, σύγχρονη χαρτογράφηση της πανίδας των πουλιών δεν εκδόθηκε για σημαντικές περιοχές όπως η Ισπανία, η Ελλάδα, η Τουρκία, η Ιορδανία, η Αλγερία, το Μαρόκο» και για τα περισσότερα από τα κράτη της Πρώην Σοβιετικής Ένωσης (το βιβλίο εκδόθηκε το 2000 στην Αγγλία από τον Harper Collins και στην Αμερική από τον Princeton University Press). Από την Ισπανία και την Ελλάδα, ως μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), είχε ζητηθεί από την Ε.Ε. εδώ και πολλά χρόνια να εξασφαλίσουν τα στοιχεία και να αναγνωρίσουν τις περιοχές τους ειδικής σημασίας για τα πουλιά, με διαθέσιμη χρηματοδότηση από την Ε.Ε. για την συλλογή τέτοιων στοιχείων. Καθυστερήσεις στην παροχή αυτών των πληροφοριών έχουν σαν αποτέλεσμα διεθνείς εκδόσεις όπως αυτή.

Είμαστε, όμως τώρα, στην ευχάριστη θέση να αναφέρουμε ότι η Ελλάδα συλλέγει πολύ ενεργά τέτοιες επιστημονικές πληροφορίες, σαν αποτέλεσμα πράξεων οι οποίες περιλαμβάνουν, αλλά δεν περιορίζονται στα προγράμματα Life-Φύση τα οποία χρηματοδοτούνται από την Ε.Ε., το Ελληνικό Υπουργείο Γεωργικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, το Υπουργείο Χωροταξίας Οικισμού και Περιβάλλοντος και από ανταποκρινόμενους τοπικούς Δήμους σε σημαντικές περιοχές πουλιών όπως το Δέλτα του Έβρου και το νησί της Τήλου στην Ελλάδα. Η Τήλος είναι ένα ζωντανό παράδειγμα του πως η Ελλάδα ανταποκρίνεται πολύ γρήγορα στην παγκόσμια απαίτηση για την προστασία του περιβάλλοντος και τον οικότουρισμό. Το πρόγραμμα της Τήλου Life-Φύση με την υποστήριξη του Δήμου Τήλου ξεκινάει να τεκμηριώνει την άγρια πανίδα και το φυσικό περιβάλλον της και να αναπτύσσει ειδικές διευκολύνσεις για την υπεύθυνη παρατήρηση και την άνετη απόλαυση της άγριας ζωής. Το σωματείο Ξενοδόχων Τήλου αγκάλιασε αυτή την ανάπτυξη, προσαρμόζοντας τις υπηρεσίες φιλοξενίας και στέγασης για οικότουρίστες όπως επίσης και για επαγγελματικούς και εκπαιδευτικούς οργανισμούς, οι οποίοι ζητούν τη χρήση σύγχρονου κέντρου διάσκεψης που είναι προγραμματισμένο να λειτουργήσει φέτος μέσα στο 2005.

Καλωσορίζουμε νέα από οποιοσδήποτε δραστηριότητες που συνεισφέρουν στην ανάπτυξη της γνώση μας, στην απόλαυση και προστασία της παγκόσμιας φυσικής κληρονομιάς μας και θα χαρούμε να μοιραστούμε αυτά τα νέα με όλους τους αναγνώστες μας μέσω των σελίδων του Ενημερωτικού μας Δελτίου.

Ζητάμε την υποστήριξή σας!

Εάν επιθυμείτε να συνεχίσετε να λαμβάνετε το μηνιαίο Ενημερωτικό μας Δελτίο, παρακαλούμε να μας υποστηρίξετε με την εγγραφή σας σαν μέλη του Σωματείου μας. Η συμμετοχή σας στις δημοκρατικές διαδικασίες εκλογής Διοικητικού Συμβουλίου του Σωματείου μας και η ενεργός συμμετοχή σας θα δώσει δύναμη στη φωνή μας και θα μας βοηθήσει να χαράξουμε μία σωστή πορεία στο ταξίδι που ξεκινάμε. Βοηθήστε μας να διατηρήσουμε την φυσική μας κληρονομιά σε αυτήν την γωνιά του Αιγαίου. Για να λάβετε πληροφορίες σχετικές με τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των μελών μας καθώς και μία αίτηση εγγραφής, σας παρακαλούμε να μας επιστρέψετε συμπληρωμένο το παρακάτω δελτίο. Σας ευχαριστούμε!

Όνομα:

Επώνυμο:

Είσθε άνω των 18 χρονών (Ναι η Όχι)

Επάγγελμα:

Διεύθυνση:

Πόλη:

Νομός:

Ταχυδρομικός Κώδικας:

Χώρα:

E-mail:

Τηλέφωνο:

Fax:

Διαδώστε το μήνυμά μας. Προωθείστε το Ενημερωτικό Δελτίο του Πάρκου Τήλου στους φίλους σας.

Αρχείο περασμένων θεμάτων των περιοδικών μας εκδόσεων στα Αγγλικά μπορείτε να βρείτε στην ακόλουθη διεύθυνση στο Internet: <http://tilos-park.typepad.com>